

Η Εποχικότητα του Τουρισμού στην Ελλάδα

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ
RESEARCH INSTITUTE FOR TOURISM

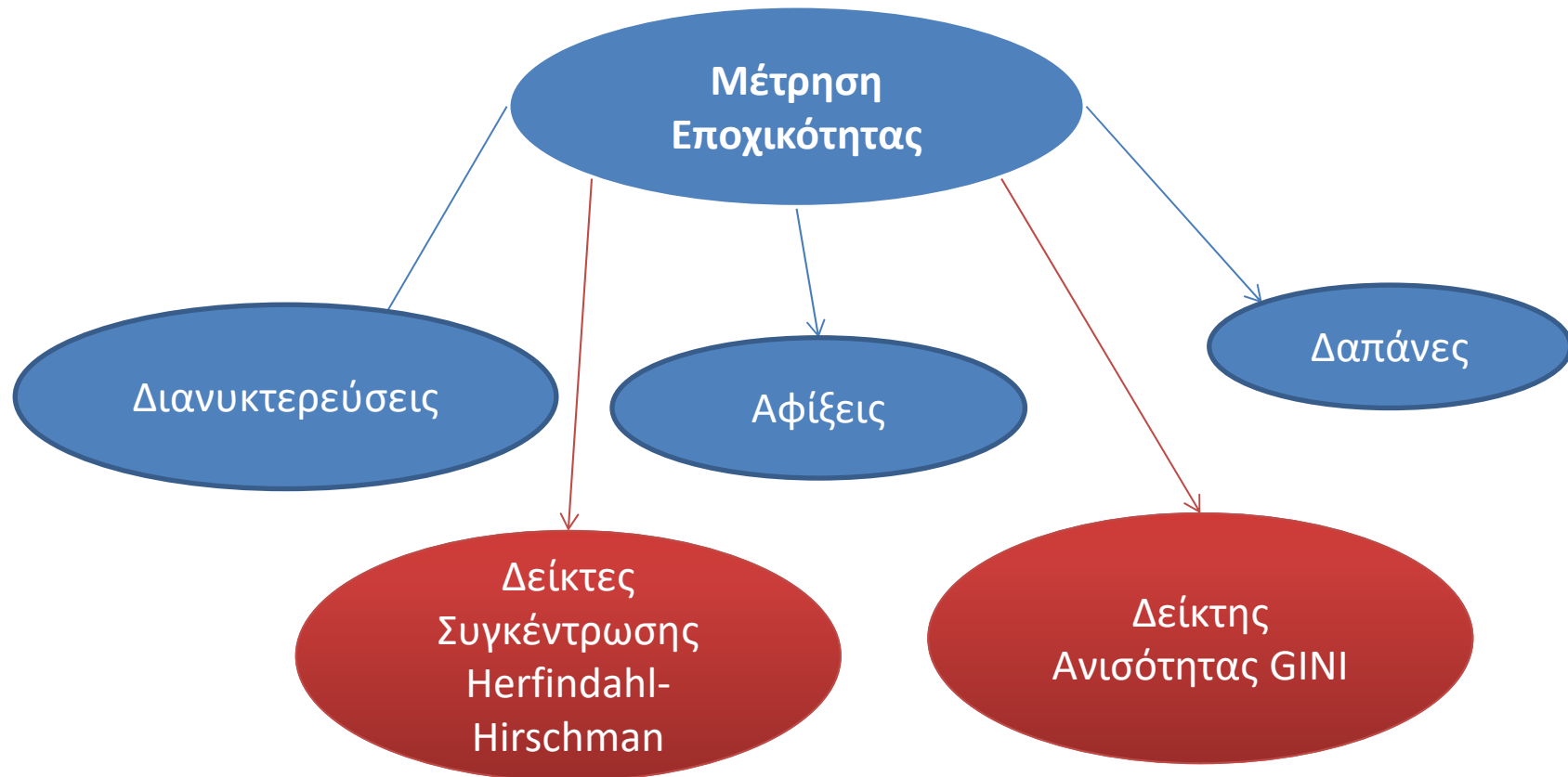
ΕΞΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ινστιτούτο Τουριστικών
Ερευνών & Προβλέψεων

ΕΠΟΧΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ – ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η **συγκέντρωση** της τουριστικής ζήτησης σε λίγους μήνες του έτους

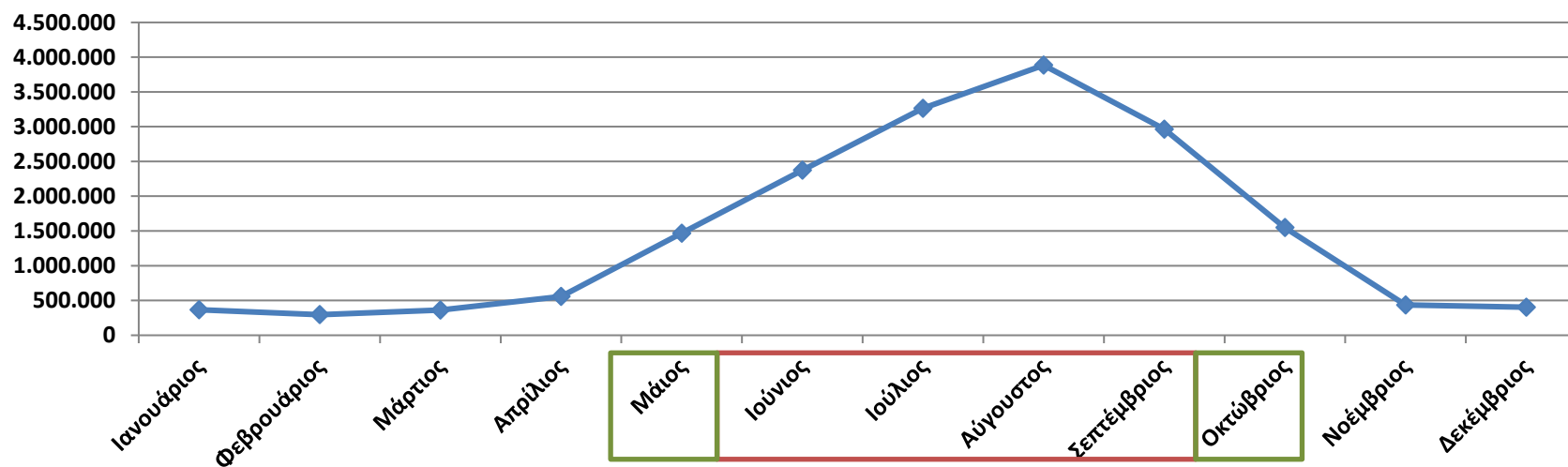

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΗΓΗ
Αφίξεις, Διανυκτερεύσεις και Δαπάνες Εισερχόμενου Τουρισμού για το 2013	Έρευνα Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος
Αφίξεις σε Τουριστικά Καταλύματα Ελλάδα/ Ισπανία/ Ιταλία/ Κύπρος και Πορτογαλία για την περίοδο 1998-2012	Eurostat
Αφίξεις, Διανυκτερεύσεις και Δαπάνες Εισερχόμενου Τουρισμού ανά Περιφέρεια για το 2013	Από «Έρευνα Περιφερειακής Κατανομής Ετήσιας Τουριστικής Δαπάνης» ΞΕΕ - TNS ICAP & Επεξεργασία δεδομένων Quantos S.A.

Η ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2013

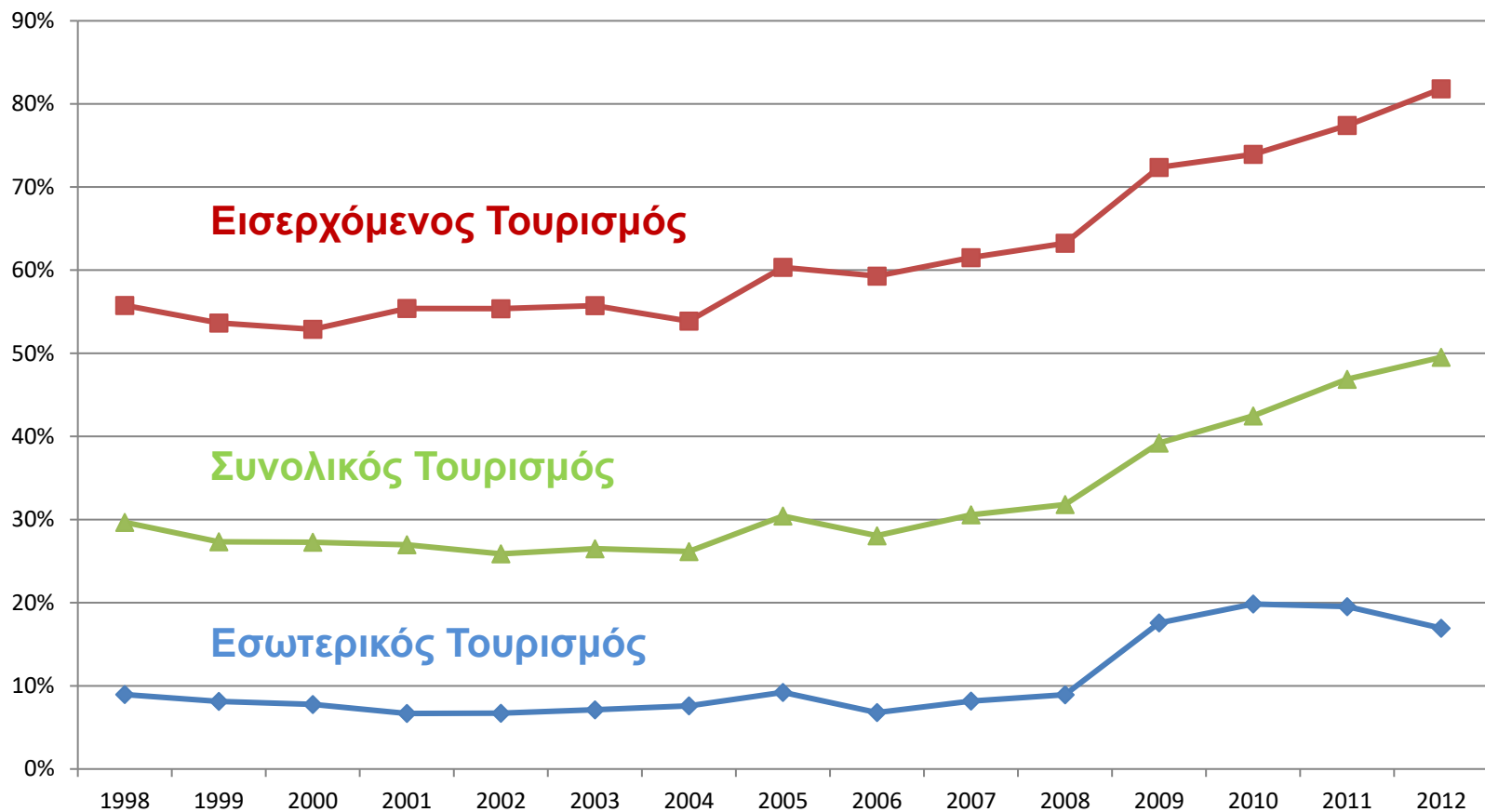
Μηνιαία Κατανομή των Αφίξεων (2013)

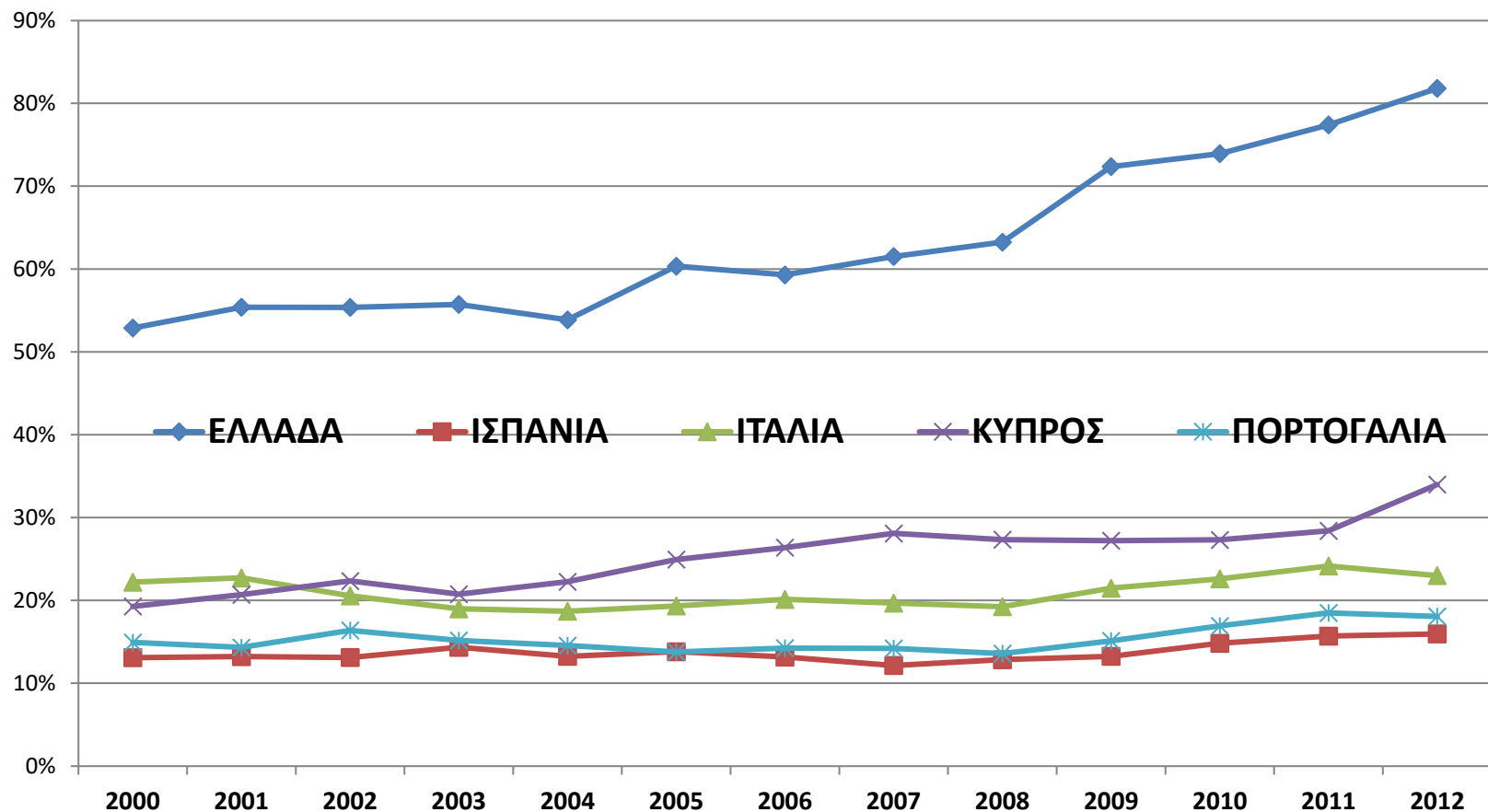
Πηγή: ΤτΕ, Επεξεργασία ΙΤΕΠ

- **Ιούνιο-Σεπτέμβριο** καταγράφεται το **69,68%** των αφίξεων
- **Μάιο-Οκτώβριο** καταγράφεται το **86,50%** των αφίξεων

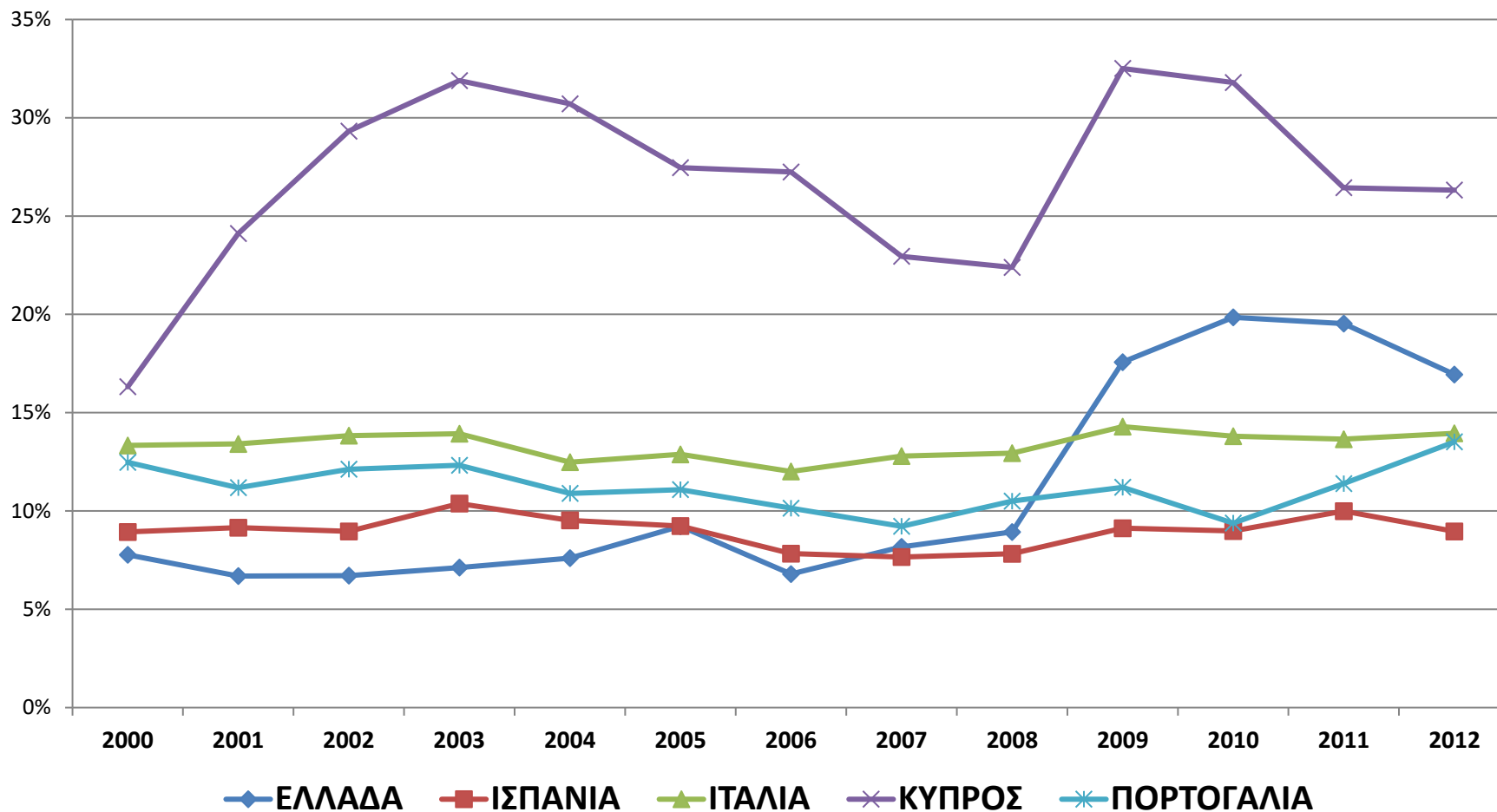
Εξέλιξη της Εποχικότητας των Αφίξεων σε Τουριστικά Καταλύματα στην Ελλάδα, 1998-2012

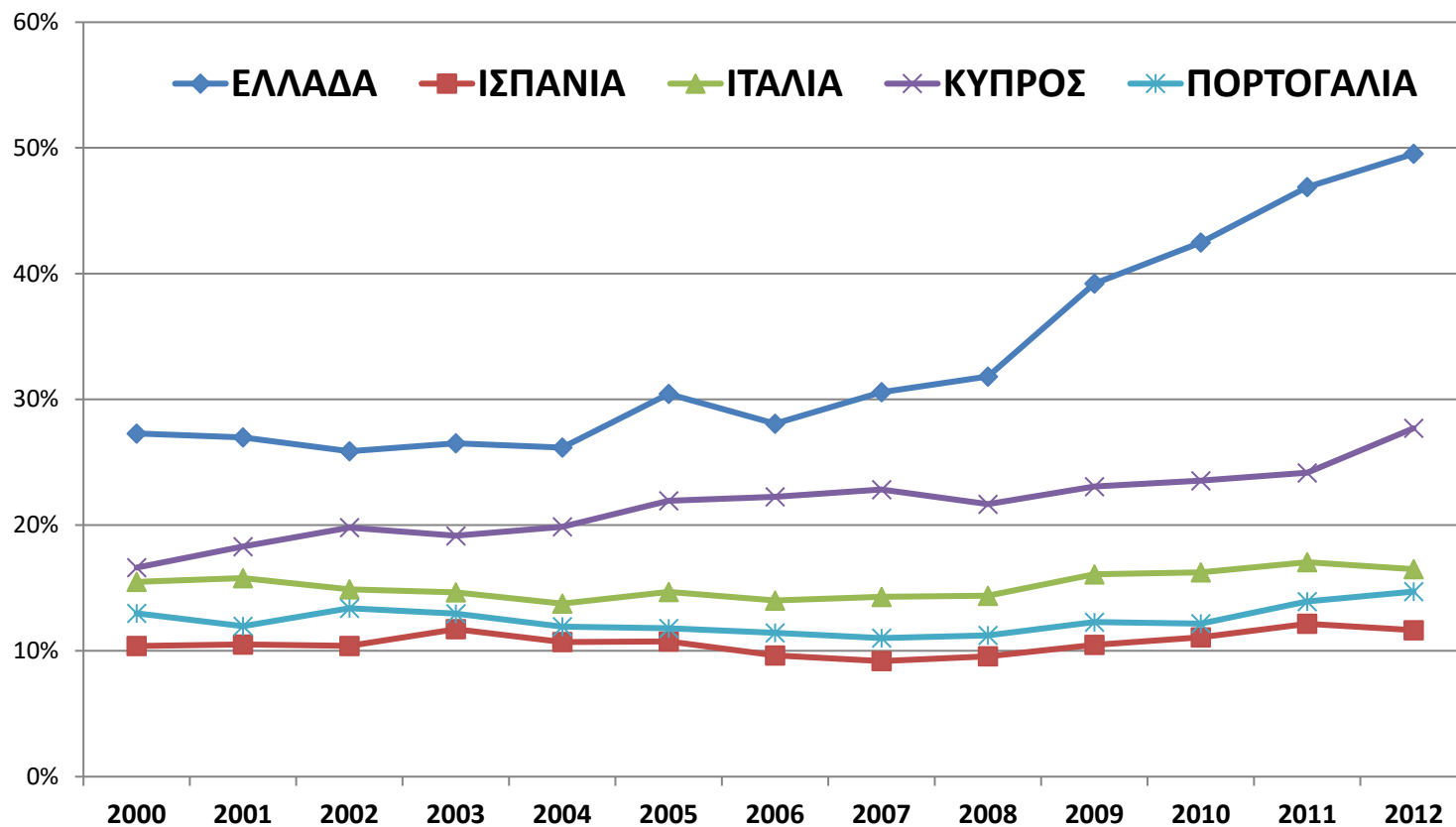
Εξέλιξη της Εποχικότητας του **Εισερχόμενου Τουρισμού** στην Ελλάδα και στις Ανταγωνίστριες Χώρες

Εξέλιξη της Εποχικότητας του Εσωτερικού Τουρισμού στην Ελλάδα και στις Ανταγωνίστριες Χώρες

Εξέλιξη της Εποχικότητας του **Συνολικού Τουρισμού** στην Ελλάδα και στις Ανταγωνίστριες Χώρες

Εποχικότητα και Μερίδια Εισερχόμενου Τουρισμού ανά χώρα προέλευσης το 2011

Χώρες	% αφίξεων σε ξενοδοχεία	Gini	Κατάταξη Gini
Γερμανία	12,81%	49,20%	14
Ηνωμένο Βασίλειο	11,57%	49,28%	13
Γαλλία	7,97%	48,09%	15
Ιταλία	7,07%	55,60%	5
ΗΠΑ	6,43%	37,28%	19
Ρωσία	4,63%	54,18%	7
Ολλανδία	4,17%	51,05%	11
Σουηδία	2,71%	52,78%	8
Βέλγιο	2,50%	52,42%	9
Πολωνία	2,39%	59,34%	2
Αυστρία	2,09%	57,71%	4
Νορβηγία	1,96%	57,73%	3
Ισπανία	1,76%	41,06%	18

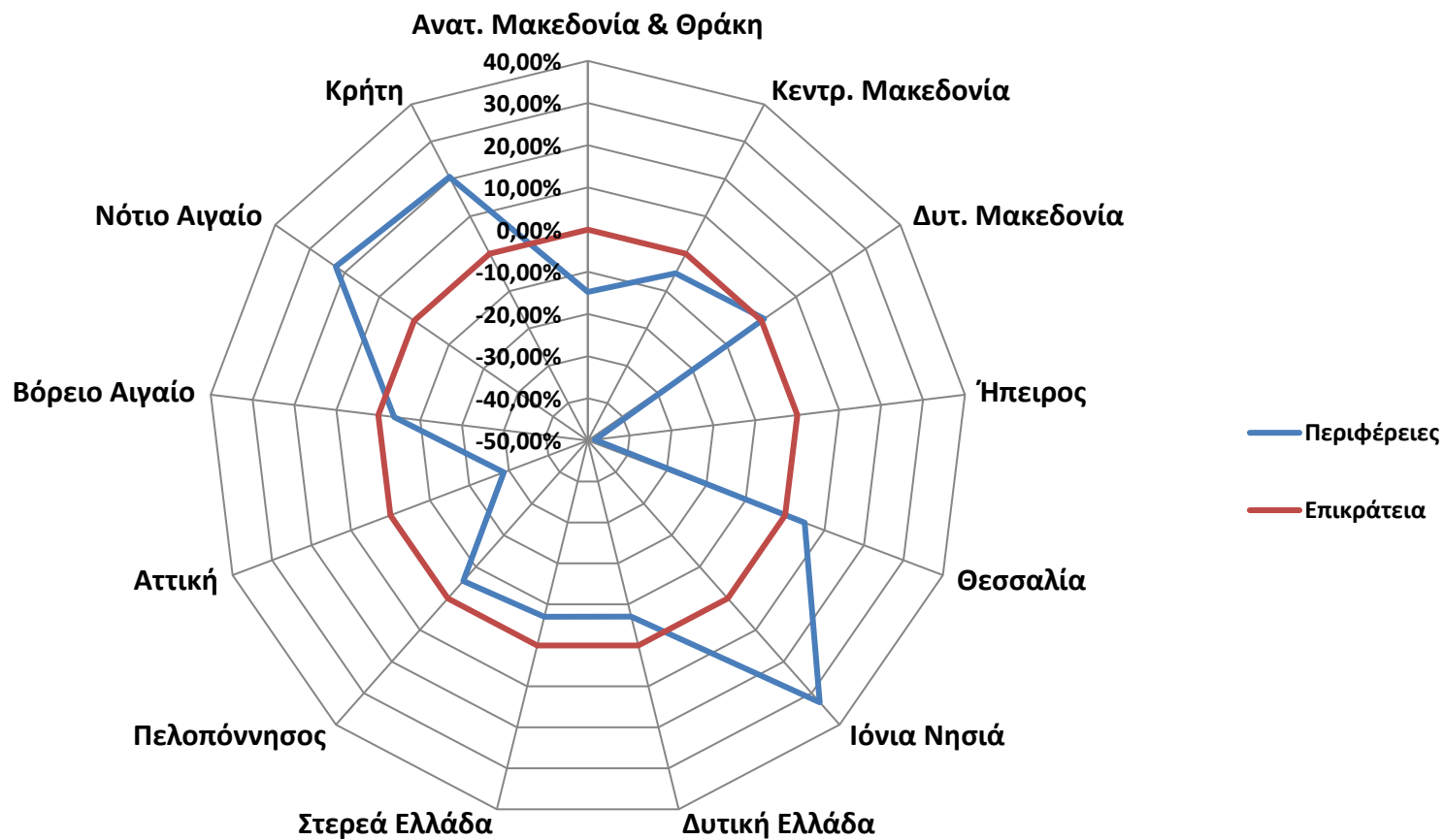
Εποχικότητα και Μερίδια Εισερχόμενου Τουρισμού ανά χώρα προέλευσης το 2011 (συνέχεια)

Δανία	1,69%	54,84%	6
Ελβετία	1,63%	50,56%	12
Τσεχία	1,58%	62,54%	1
Κύπρος	1,50%	24,90%	24
Αυστραλία	1,48%	51,94%	10
Βουλγαρία	1,47%	33,72%	20
Φιλανδία	1,33%	47,39%	16
Καναδάς	1,18%	43,93%	17
Ιαπωνία	0,78%	25,71%	23
Τουρκία	0,66%	26,19%	22
Κίνα	0,54%	28,32%	21
Σύνολο Επιλεγμένων Χωρών	81,90%	48,31%	-

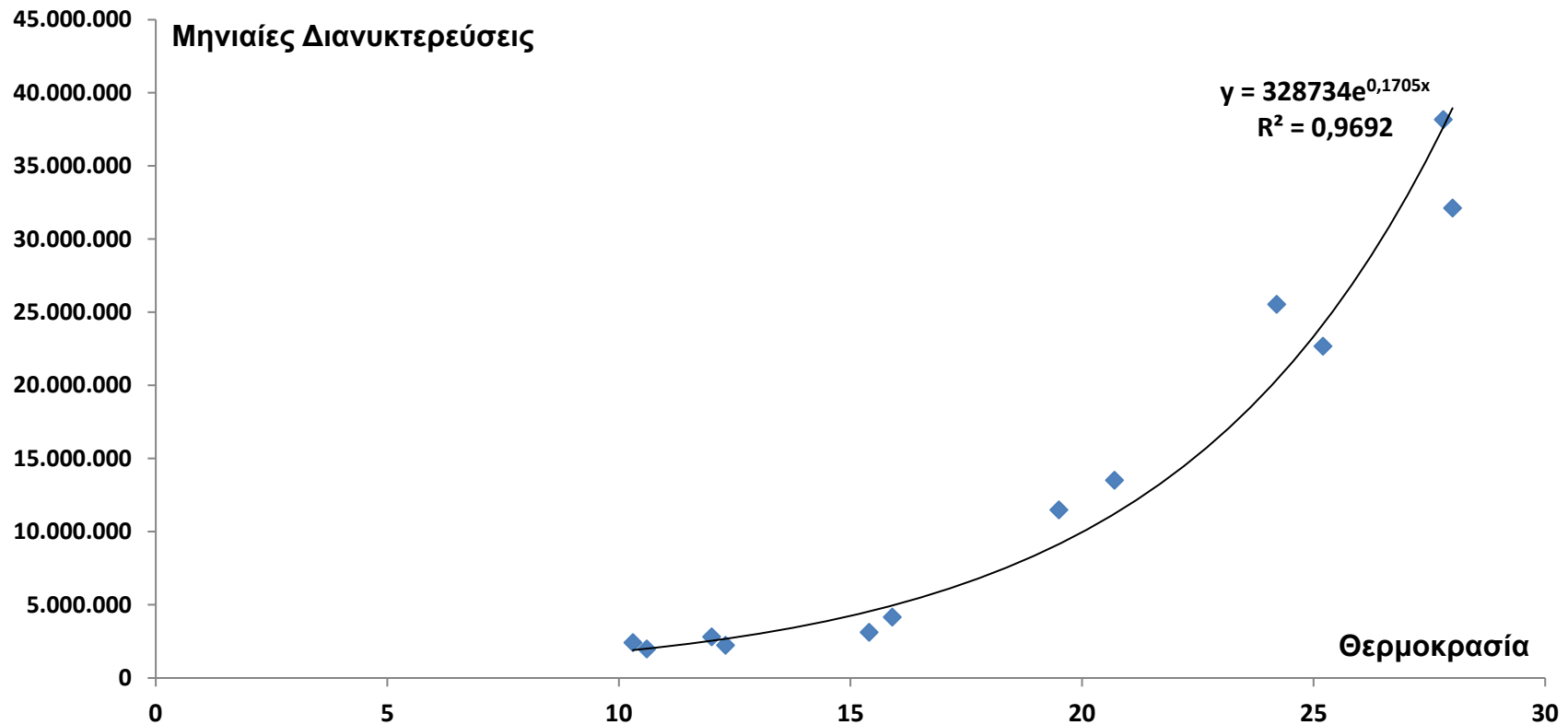
Εποχικότητα Αφίξεων Εισερχόμενου Τουρισμού ανά Περιφέρεια το 2013

Περιφέρεια	Δείκτης Εποχικότητας
Ανατ. Μακεδονία & Θράκη	38,80%
Κεντρ. Μακεδονία	43,10%
Δυτ. Μακεδονία	45,90%
Ήπειρος	23,50%
Θεσσαλία	47,80%
Ιόνια Νησιά	60,50%
Δυτική Ελλάδα	42,30%
Στερεά Ελλάδα	42,30%
Πελοπόννησος	43,00%
Αττική	32,50%
Βόρειο Αιγαίο	43,80%
Νότιο Αιγαίο	55,80%
Κρήτη	54,90%
Σύνολο Επικράτειας	45,52%

Ποσοστιαία Απόκλιση Περιφερειακής Εποχικότητας Αφίξεων από τον Μέσο Όρο της Επικράτειας

Συσχέτιση των μηνιαίων διανυκτερεύσεων εισερχόμενου τουρισμού με τη μέση θερμοκρασία της Επικράτειας (2013)

Προκύπτει πολύ υψηλή συσχέτιση μεταξύ των μέσων μηνιαίων θερμοκρασιών και των μέσων μηνιαίων διανυκτερεύσεων του εισερχόμενου τουρισμού

Συσχέτιση Μέσων Μηνιαίων Θερμοκρασιών και Διανυκτερεύσεων ανά Περιφέρεια το 2013

Περιφέρεια	R ² (%)	Κατάταξη
Ανατ. Μακεδονία & Θράκη	94,72%	2
Κεντρ. Μακεδονία	94,34%	4
Δυτ. Μακεδονία	94,36%	3
Ήπειρος	86,89%	12
Θεσσαλία	95,24%	1
Ιόνια Νησιά	89,63%	10
Δυτική Ελλάδα	88,35%	11
Στερεά Ελλάδα	92,59%	7
Πελοπόννησος	91,11%	8
Αττική	80,49%	13
Βόρειο Αιγαίο	93,17%	6
Νότιο Αιγαίο	90,99%	9
Κρήτη	93,33%	5

Το R² παίρνει τιμές από 0% έως 100% και όσο υψηλότερη η τιμή του τόσο μεγαλύτερη η συσχέτιση των εξεταζόμενων μεγεθών.

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΒΑΣΙΚΑ ΑΙΤΙΑ ΕΠΟΧΙΚΟΤΗΤΑΣ

Φυσικά αίτια - πλευρά προορισμού
(έχουν να κάνουν κυρίως με το κλίμα)

Θεσμικά αίτια – πλευρά προέλευσης
(αφορούν σε θεσμούς, εθιμικούς ή νομοθετημένους, όπως π.χ. περίοδος σχολικών διακοπών, θρησκευτικές εορτές, ήθη και έθιμα, κλπ.)

Πολιτικές Αντιμετώπισης της Εποχικότητας – Προσεγγίσεις στη διεθνή πρακτική

Στόχευση σε μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες

Απόκτηση μεγαλύτερων μεριδίων τουριστικής κίνησης από χώρες με διαφορετικό θεσμικό πλαίσιο

Εμπλουτισμό της σύνθεσης του τουριστικού προϊόντος με εναλλακτικές μορφές τουρισμού

Η Περίπτωση της Ισπανίας

Συμπεράσματα για την Ελληνική Περίπτωση

- **Έντονη εποχικότητα του τουρισμού στην Ελλάδα**
- Σημαντικά εντονότερη σε σχέση με ανταγωνίστριες χώρες (Ισπανία, Ιταλία, Κύπρος, Πορτογαλία)
- Χώρες προέλευσης με **υψηλότερο μερίδιο στις αφίξεις** εμφανίζουν υψηλή εποχικότητα (Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιταλία, Ρωσία)
- Χώρες προέλευσης με **μικρότερο μερίδιο στις αφίξεις** εμφανίζουν χαμηλή εποχικότητα (Κίνα, Ιαπωνία, Τουρκία)
- Η εποχικότητα της τουριστικής ζήτησης είναι έντονη σε όλες τις περιφέρειες της επικράτειας
- Οι περιφέρειες με την εντονότερη εποχικότητα είναι οι **Νοτίου Αιγαίου, Κρήτης και Ιονίων Νήσων**, ενώ η περιφέρεια με τη σχετικά μικρότερη εποχικότητα είναι η **Αττική**.
- *Η βασική αιτία του φαινομένου της εποχικότητας στην Ελλάδα είναι η παγίωση ενός μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης βάσει των καιρικών και γεωγραφικών συνθηκών της χώρας.*

Προτάσεις για την Ελληνική Περίπτωση

Το **πλαίσιο κινήτρων** που, κατά κύριο λόγο, διαθέτει το **κράτος**

Επιδότηση προς την πλευρά της προσφοράς
(δηλ. προς τις επιχειρήσεις του κλάδου που επενδύουν σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού)

Κινητροδότηση προς την πλευρά της ζήτησης (δηλ. προς του ταξιδιώτες που επιλέγουν να πραγματοποιήσουν τα ταξίδια τους σε περιόδους μη αιχμής)

Συνδυασμός των παραπάνω

Προτάσεις για την άμβλυση της εποχικότητας στην Ελλάδα

Ομάδες Τουριστών - Στόχοι

Ειδικές Τοπικές Συμφωνίες Εποχικότητας

Τουρίστες από χώρες κατά
βάση εκτός Ε.Ε. με
τουριστική ζήτηση
εκτός αιχμής

Τουρίστες Τρίτης
Ηλικίας

Τουρίστες με ειδικά
ενδιαφέροντα για
εναλλακτικές μορφές
τουρισμού

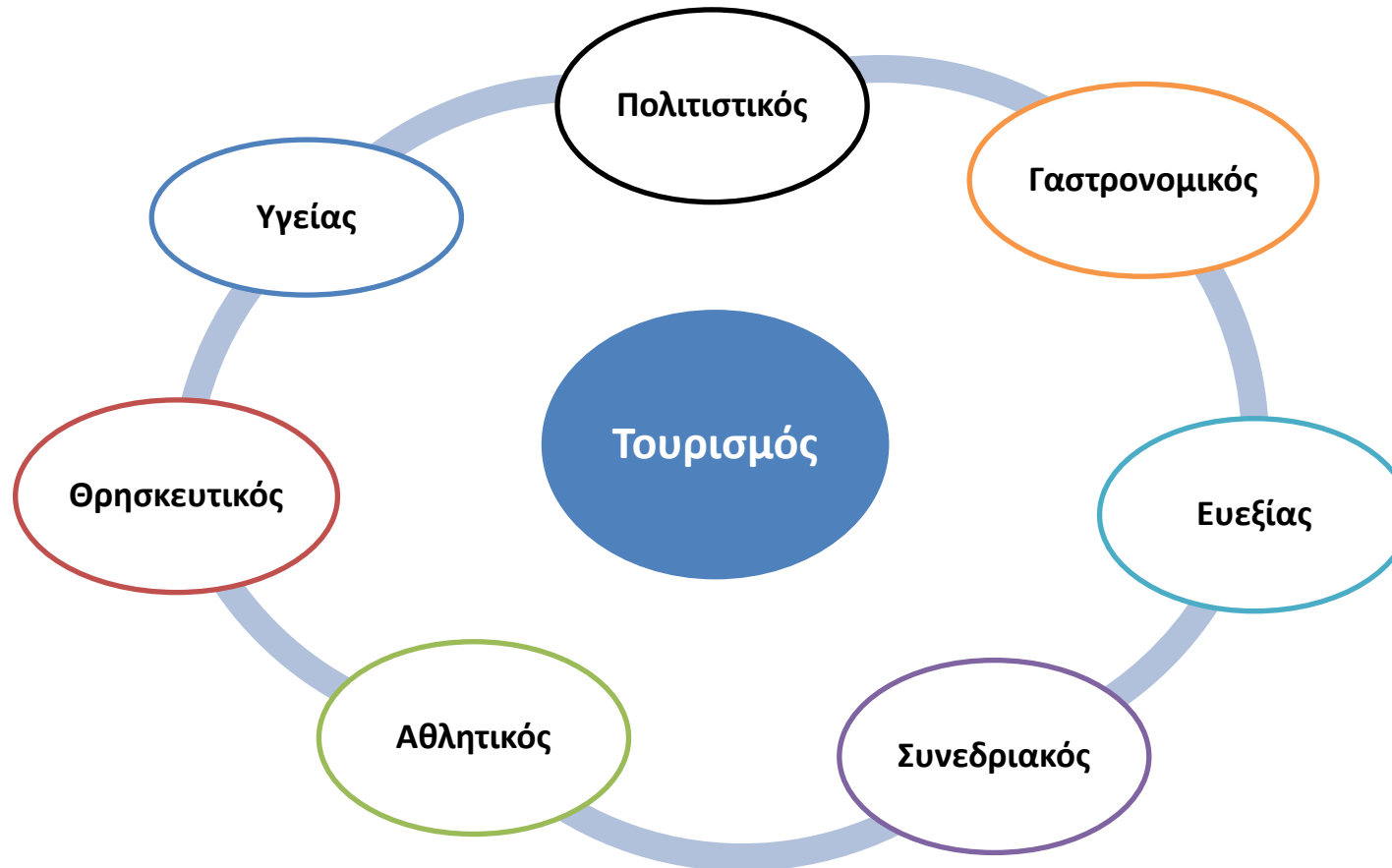
Περιφέρειες Στόχευσης Πολιτικών

Το μεγαλύτερο πρόβλημα εποχικότητας έχουν οι περιφέρειες **Ιονίων Νήσων / Νοτίου Αιγαίου / Κρήτη**, χωρίς να πρέπει να αποκλειστούν οι περιφέρειες που στην παρούσα φάση έχουν μικρή τουριστική κίνηση.

Εποχικότητα Αφίξεων Αλλοδαπών Τουριστών στις Κύριες Τουριστικές Περιφέρειες (2013)

Περιφέρεια	GINI
Κεντρ. Μακεδονία	38,79%
Ιόνια Νησιά	60,48%
Αττική	32,45%
Νότιο Αιγαίο	55,81%
Κρήτη	54,87%
Σύνολο Επικράτειας	45,52%

Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού – Ενδεικτική Αναφορά

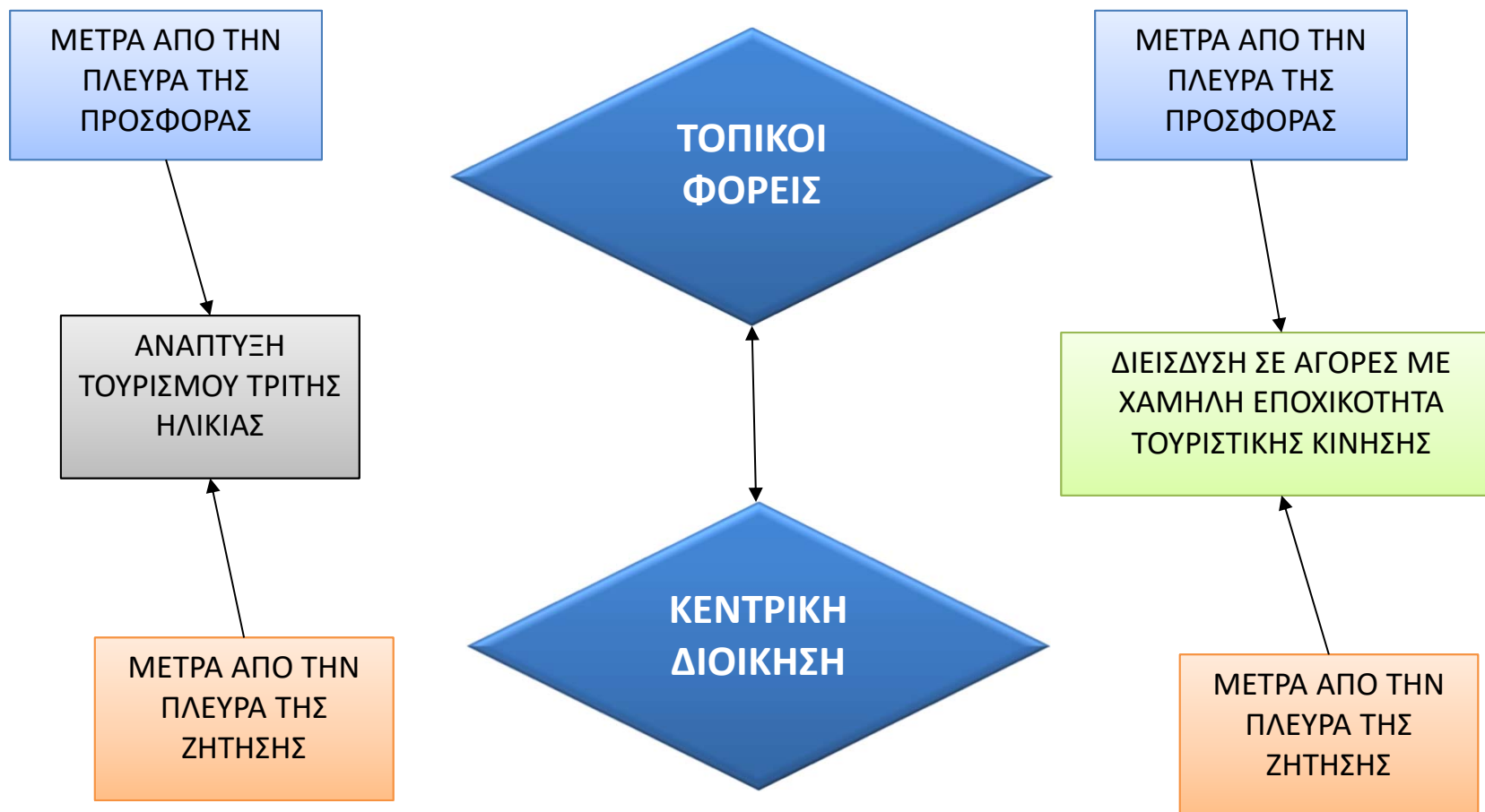

Εθνικότητες Στόχευσης Πολιτικών

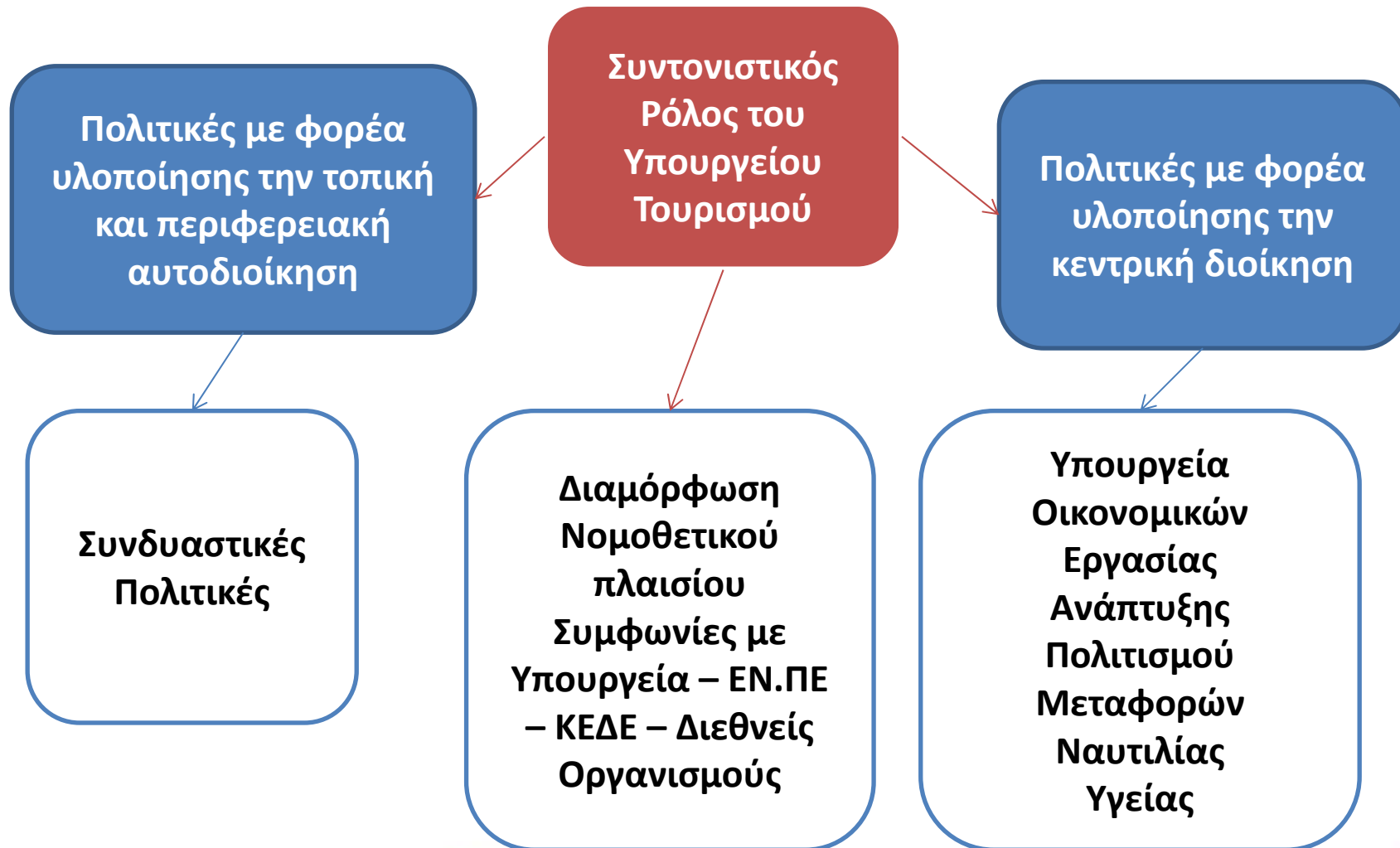
Στοχευμένη διείσδυση σε τουριστικές αγορές που χαρακτηρίζονται από χαμηλή εποχικότητα στην τουριστική τους κίνηση.

Χώρες	% αφίξεων σε ξενοδοχεία	Gini
ΗΠΑ	6,43%	37,28%
Ισπανία	1,76%	41,06%
Καναδάς	1,18%	43,93%
Ιαπωνία	0,78%	25,71%
Τουρκία	0,66%	26,19%
Κίνα	0,54%	28,32%
Σύνολο Επιλεγμένων Χωρών (Μέσος Όρος)	81,90%	48,31%

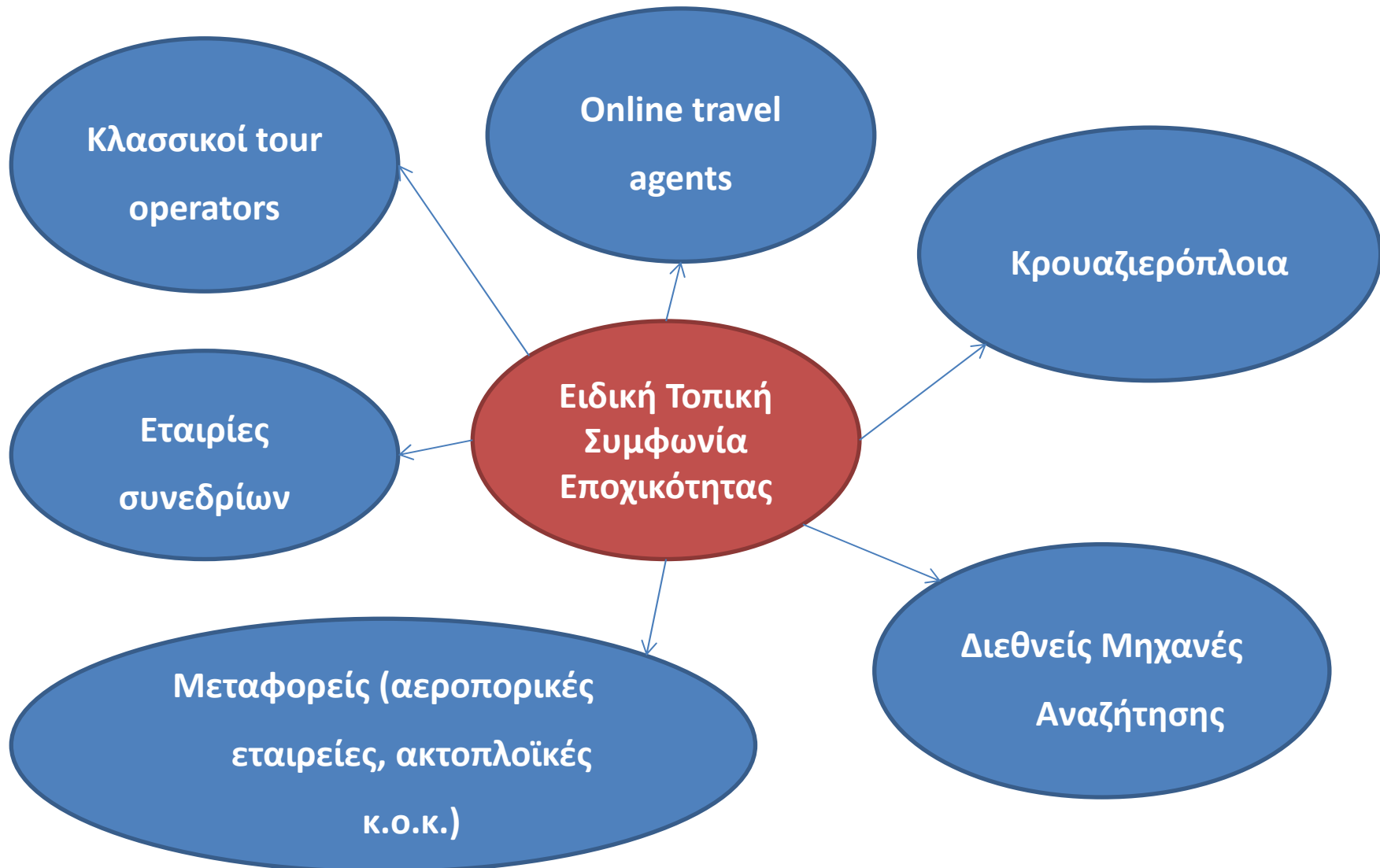
Ειδικές Τοπικές Συμφωνίες Εποχικότητας

Ειδικές Τοπικές Συμφωνίες Εποχικότητας

Συμφωνίες με παράγοντες διαμόρφωσης της διεθνούς τουριστικής ζήτησης

Εν κατακλείδι

• Είναι προφανές ότι όλα τα πιο πάνω, στο βαθμό που θα συμφωνούνται, θα αποτελούν το περιεχόμενο των **Ειδικών Τοπικών Συμφωνιών Εποχικότητας**, ως διακριτές δράσεις για κάθε συμβαλλόμενο φορέα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα: Περιφέρεια, Δήμος, Υπουργείο Τουρισμού, λοιπά Υπουργεία, Ξ.Ε.Ε., τοπικοί συνδικαλιστικοί φορείς των εμπλεκομένων στον τουρισμό, τοπικοί πολιτιστικοί σύλλογοι, τοπικά επιμελητήρια και όσες μεμονωμένες επιχειρήσεις επιθυμούν να έχουν την ειδική μεταχείριση που θα διασφαλίζουν αυτές οι συμφωνίες.

• Με βάση τα πιο πάνω, είναι αυτονόητο ότι μια ενδεδειγμένη παρουσίαση του περιεχομένου αυτών των **Ειδικών Τοπικών Συμφωνιών Εποχικότητας** δεν μπορεί να είναι αξιόπιστη και να προσφέρει το αναγκαίο υπόβαθρο επιτυχίας παρά μόνον ως αποτέλεσμα στα πλαίσια των κατά τόπους ενεργοποιούμενων αποφάσεων και διαπραγματεύσεων συμμετοχής και ένταξης των ενδιαφερομένων συντελεστών.